

Föreskrifter och anvisningar 8/2014/

Hantering av operativ risk i företag under tillsyn inom finanssektorn

Diarienum

FIVA/2024/1666

Utfärdade

4.11.2014

Gäller från

1.2.2015

Upplysningar:

Digitalisering och analys/Betaltjänster
och it-tillsyn

FINANSINSPEKTIONEN

tfn 09 183 51

fornamn.efternamn@fiva.fi.

finansinspektionen.fi

Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar

Föreskrifter

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras föreskrifterna under rubriken "Föreskrift". Föreskrifterna är bindande rättsregler, som måste följas. Finansinspektionen meddelar föreskrifter endast med stöd av och inom ramen för rättsliga bestämmelser som ger Finansinspektionen behörighet att ge ut föreskrifter.

Anvisningar

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras under rubriken "Anvisning" Finansinspektionens tolkningar av innehållet i lagar eller andra bindande bestämmelser. Under denna rubrik presenteras också rekommendationer och andra verksamhetsanvisningar som inte är bindande. Vidare upptas här Finansinspektionens rekommendationer om hur internationella riktlinjer och rekommendationer ska följas.

Av formuleringen av anvisningen framgår när det är fråga om en tolkning och när det är fråga om en rekommendation eller annan verksamhetsanvisning. Formuleringen av anvisningarna och den juridiska karaktären av föreskrifterna och anvisningarna förklaras närmare på Finansinspektionens webbplats.

[Finansinspektionen.fi > Regelverk > Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar](#)

Innehåll

1	Tillämpningsområde och definitioner	5
1.1	Tillämpningsområde	5
1.2	Proportionalitetsprincipen	5
1.3	Definitioner	6
2	Regelverk och internationella rekommendationer	7
2.1	Lagstiftning	7
2.2	Europeiska unionens förordningar	7
2.3	Europeiska unionens direktiv	8
2.4	Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter	8
2.5	Internationella rekommendationer	9
3	Syften	11
4	Allmänna principer för hantering av operativa risker	12
4.1	Tillämpningsområde och rätt att meddela föreskrifter	12
4.2	Hantering av operativ risk	13
4.3	Uppläggning av hanteringen av operativa risker	13
4.4	Identifiering och bedömning av operativa risker	13
4.5	Övervakning av operativa risker och rapportering av skador	15
5	Delområden i hanteringen av operativa risker	17
5.1	Tillämpningsområde och rätt att meddela föreskrifter	17
5.2	Processer	18
5.3	Legal risk	18
5.4	Personal	19
6	Betalningssystem och betalningsförmedling	21
6.1	Tillämpningsområde och rätt att meddela föreskrifter	21
6.2	Betalningssystem och betalningsförmedling	22

7	Kontinuitets- och beredskapsplanering	24
7.1	Tillämpningsområde och rätt att meddela föreskrifter	24
7.2	Kontinuitetsplanering	25
7.3	Beredskap för undantagsförhållanden	26
7.4	Beredskapsplan	27
8	Rapportering till Finansinspektionen	29
8.1	Tillämpningsområde	29
8.2	Störningar, fel och förluster i verksamheten	29
8.2.1	Anmälan om störningar och fel i verksamheten	29
8.2.2	Årsanmälan om förlust som orsakas av operativa risker	29
8.3	Betaltjänster	30
8.3.1	Årlig bedömning av de operativa riskerna och säkerhetsriskerna som gäller betaltjänster (Utfärdats 29.1.2018, gäller från 1.3.2018)	30
8.3.2	Statistiska uppgifter om svikliga förfaranden i anslutning till betaltjänster som ska inlämnas till Finansinspektionen	31
9	Upphävda föreskrifter och anvisningar	32
10	Ändringshistorik	33

1 Tillämpningsområde och definitioner

1.1 Tillämpningsområde

Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på följande tillsynsobjekt enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen på det sätt som det särskilt konstateras i varje kapitel:

- kreditinstitut
- kreditinstituts och värdepappersföretags holdingföretag samt finans- och försäkringskonglomerats holdingsammanslutningar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat
- betalningsinstitut
- börsen
- fondbolag
- värdepappersföretag (med undantag för små och icke-sammanlänkade värdepappersföretag som uppfyller förutsättningarna i artikel 12.1 i EU:s förordning om tillsynskrav för värdepappersföretag)
- centralinstitut för sammanslutningar av inlåningsbanker
- För förvaltare av alternativa investeringsfonder meddelas föreskrifterna i kapitlet såsom rekommendationer.
- Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på andra finansmarknadsaktörer enligt 5 § i lagen om Finansinspektionen på det sätt som det särskilt konstateras i varje kapitel:
- Personer som enligt 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation

Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på följande filialer till utländska EES-tillsynsobjekt som är etablerade i Finland enligt 6 § i lagen om Finansinspektionen på det sätt som det särskilt konstateras i varje kapitel:

- utländska kreditinstitut
- utländska betalningsinstitut
- utländska fondbolag
- utländska värdepappersföretag
- utländska förvaltare av alternativa investeringsfonder

1.2 Proportionalitetsprincipen

Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på olika företag under tillsyn, andra finansmarknadsaktörer och olika styrningsmodeller. Vid tillämpningen av föreskrifterna och anvisningarna tar företaget under tillsyn och annan finansmarknadsaktör hänsyn till verksamhetens art, omfattning och mångfald, riskerna i verksamheten och eventuella andra motsvarande omständigheter som påverkar dess bedömning, när det avgör hur det följer föreskrifterna och anvisningarna ändamålsenligt och effektivt.

1.3 Definitioner

Med *företag under tillsyn* avses alla de tillsynsobjekt enligt lagen om Finansinspektionen som omfattas av tillämpningsområdet för dessa föreskrifter och anvisningar enligt avsnitt 1.1 ovan.

Med *EES-filial* avses alla filialer i Finland till utländska EES-tillsynsobjekt som omfattas av tillämpningsområdet för dessa föreskrifter och anvisningar enligt avsnitt 1.1 ovan.) (Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)

Med *operativ risk* avses risk för förluster på grund av

- otillräckliga eller misslyckade interna processer
- personalen
- systemen
- externa faktorer.

I de operativa riskerna ingår legala risker. Strategiska risker har här begränsats stå utanför de operativa riskerna. Informations- och kommunikationstekniska risker (IKT) ingår i de operativa riskerna: I förordningen om digital operativ motståndskraft för finanssektorn (DORA-förordningen) (2022/2554/EU) regleras om IKT-riskhantering och dessa ärenden tas inte med i dessa föreskrifter och anvisningar.) (Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)

Med *kontroller* avses rutiner för att säkerställa att en verksamhet når sitt mål. Kontroller är alla åtgärder i syfte att förebygga, upptäcka och reducera störningar, brister, fel och missbruk.

Exempel på kontroller är avstämningar, principen att "fyra ögon ser mer än två", jämförelser av motparternas bekräftelser med den egna avtalsdokumentationen samt olika testningar och övningar.

Med *verkställande ledning* avses verkställande direktören och alla de personer som rapporterar direkt till verkställande direktören och som arbetar i högsta ledningen hos företaget under tillsyn eller de facto leder företagets verksamhet.

2 Regelverk och internationella rekommendationer

2.1 Lagstiftning

Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande lagar och förordningar:

- lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017)
- lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017)
- lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)
- lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)
- lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014, nedan även AIFML)
- kreditinstitutslagen (610/2014, nedan även KIL)
- lagen om betalningsinstitut (297/2010)
- betaltjänstlagen (290/2010)
- lagen om investeringstjänster (747/2012)
- lagen om placeringsfonder (213/2019)
- beredskapslagen (1552/2011)
- Finansministeriets förordning om grunderna för kreditinstituts beredskapsplanering 6.3.2025/71 (nedan FMf 2025/71) (Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)
- Statsrådets beslut om målen för försörjningsberedskapen (568/2024).

2.2 Europeiska unionens förordningar

Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande Europeiska unionens förordningar:

- Europeiska centralbankens förordning (EU) 795/2014 om krav på övervakning av systemviktiga betalningssystem (ECB/2014/28)
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmänna dataskyddsförordningen) (Utfärdats 23.9.2019, gäller från 1.1.2020)
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2554 om digital operativ motståndskraft för finanssektorn och om ändring av förordningarna (EG) nr 1060/2009, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 909/2014 och (EU) 2016/1011 (nedan DORA-förordningen) (Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014) (Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)
- Kommissionens delegerade förordning nr 2013/231 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn

- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/584 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU avseende tekniska tillsynsstandarder som specificerar organisatoriska krav för handelsplatser) (*Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026*)
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/389, om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 vad gäller tekniska tillsynsstandarder för sträng kundautentisering och gemensamma och säkra öppna kommunikationsstandarder (*Utfärdats 23.9.2019, gäller från 1.1.2020*)

2.3 Europeiska unionens direktiv

Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande Europeiska unionens direktiv: (Utfärdats 23.9.2019, gäller från 1.1.2020)

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU
- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG
- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen.

2.4 Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter

Finansinspektionens rätt att utfärda föreskrifter grundar sig på följande bestämmelser: (*Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026*)

- 18 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008), som föreskriver att Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilken information om tillsynsobjekts internkontroll och riskhantering som regelbundet ska lämnas till Finansinspektionen och om hur informationen ska lämnas.
- Enligt 9 kap. 24 § i KIL får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om operativa risker som avses i 9 kap. 16 § i lagen.
- Enligt 18 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska centralinstitutet uppfylla de krav som i 7–9 kap. i kreditinstitutslagen ställs på en finansiell företagsgrupps moderföretag. Enligt 9

kap. 1 § 3 mom. i KIL ska vad som föreskrivs om kreditinstitut och dess riskhantering på motsvarande sätt tillämpas på moderföretaget för en finansiell företagsgrupp och de övriga företag med konsoliderad riskhantering som hör till samma företagsgrupp.

- Enligt 5 kap. 1 § 3 mom. i lagen om placeringsfonder meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om de krav som ska ställas på de riskhanteringssystem och den övriga interna kontroll som avses i 1 mom. samt på en tillförlitlig förvaltning. Enlig paragrafens 1 mom. ska fondbolaget ha med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem.
- Enligt 6 b kap. 2 b § 8 mom. i investeringstjänster får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om hanteringen av de risker som avses i 1 mom. Finansinspektionen kan således ge föreskrifter om riktlinjer, processer och system för att identifiera, mäta, hantera och övervaka riskfaktorer som hänför sig till bl.a. kunder och värdepappersföretaget. Enligt 19 § 1 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet ha en förvaltning som möjliggör effektiv riskhantering samt med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem. Enligt paragrafens 3 mom. kan Finansinspektionen utfärda de närmare föreskrifter om organisering av verksamheten som behövs för genomförande av betaltjänstdirektivet.
- Enligt 19 a § 1 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet inrätta ett tillräckligt riskhanteringssystem för att hantera operativa risker och säkerhetsrisker. Enligt paragrafens 3 mom. får Försäkringsinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i det ovan nämnda riskhanteringssystemet.
- Enligt 19 a § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet minst årligen till Finansinspektionen lämna en bedömning av operativa risker och säkerhetsrisker i anslutning till betaltjänsterna och av tillräckligheten när det gäller deras riskhanteringsåtgärder och kontrollmekanismer. Enligt 3 paragrafen får Försäkringsinspektionen meddela föreskrifter om innehållet i bedömningen.
- Finansinspektionen kan med stöd av 16 § 3 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat meddela närmare föreskrifter till ett konglomerats holdingsammanslutning om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas.
- Finansinspektionen kan med stöd av 3 kap. 36 § 1 mom. 1 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) meddela närmare föreskrifter om riskhanteringen enligt 3 kap. 1 § i lagen i fråga om operativa risker i en börs.

2.5 Internationella rekommendationer

Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande Europeiska bankmyndighetens (EBA) riktlinjer:

- Europeiska bankmyndighetens riktlinjer för intern styrning Guidelines on Internal Governance (EBA/GL/2021/05) (Utfärdats 16.2.2022, gäller från 1.3.2022)
- Europeiska bankmyndighetens riktlinjer om IKT-riskbedömning inom ramen för översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) Guidelines on ICT Risk Assessment under the Supervisory Review and Evaluation process (SREP) (EBA/GL/2017/05) (Utfärdats 6.11.2017, gäller från 1.3.2018)
- Europeiska bankmyndighetens riktlinjer för hantering av IKT-risker och

säkerhetsrisker Guidelines on ICT and security risk management (EBA/GL/2025/02) (Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)

Föreskrifter och anvisningar /

Utfärdade: 4.11.2014
Gäller från: 1.2.2015 tills vidare

10 (37)

- Europeiska bankmyndighetens riktlinjer för rapportering av statistiska uppgifter om svikliga förfaranden enligt andra betaltjänstdirektivet Guidelines on fraud reporting under the Payment Services Directive 2 (PSD2) (EBA/GL/2018/05) (Utfärdats 23.9.2019, gäller från 1.1.2020)
- Europeiska bankmyndighetens riktlinjer om villkoren för att utnyttja undantaget från beredskapsmekanismen enligt artikel 33.6 i förordning EU) 2018/389 (tekniska tillsynsstandarder för sträng kundautentisering och gemensamma och säkra öppna kommunikationsstandarder) (EBA/GL/2018/07) (Utfärdats 23.9.2019, gäller från 1.1.2020)

Esmas riktlinjer finns tillgängliga på finanssivalvonta.fi och på EBAs webbplats på www.eba.europa.eu.) (Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)

På www.eba.europa.eu finns även EBAs tolkningar av regelverken (Q&A)

3 Syften

- (1) Dessa föreskrifter och anvisningar redogör för principerna för hantering av operativa risker och för uppläggningsmetoderna för riskhanteringen. Särskild uppmärksamhet ägnas områden som har samband med processhantering, personal, IT- och betalningssystem, informationssäkerhet, kontinuitetsplanering och legala risker.
- (2) Teknisk utveckling, utveckling av produkter och tjänster, nya riskhanteringsmetoder, utläggning av funktioner på entreprenad, företagsomstruktureringar och globalisering medför att omvärlden är komplex och att det uppstår operativa risker.
- (3) Det är viktigt att betalnings- och clearingsystemen är välfungerande, eftersom största delen av betalningarna i ekonomin förmedlas och clearas i systemen. Avbrott och störningar försvårar kundernas betalningsrörelse och kan därigenom medföra långtgående ekonomiska problem.
- (4) Syftet med dessa föreskrifter och anvisningar är att se till att följande faktorer uppfylls:
 - Företag under tillsyn lägger upp hanteringen av operativa risker så att de uppfyller kraven i förhållande till verksamhetens art och omfattning.
 - Vid behov kan riskhanteringsuppgifter läggas ut på entreprenad enligt Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar 1/2012 om utläggning i företag under tillsyn inom finanssektorn. (Utfärdats 23.2.2012, gäller från 1.4.2012)
 - Företag under tillsyn tillämpar adekvata rutiner för informationsförvaltning, informationssäkerhet och verksamhetens kontinuitet.
 - Företag under tillsyn informerar Finansinspektionen om betydande störningar och fel i sin verksamhet och andra skador och förlusthändelser på grund av operativa risker.

4 Allmänna principer för hantering av operativa risker

4.1 Tillämpningsområde och rätt att meddela föreskrifter) (Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)

- (1) Detta kapitel 4 tillämpas på företag under tillsyn.
- (2) Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter grundar sig på följande bestämmelser:
 - 18 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008), som föreskriver att Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilken information om tillsynsobjekts internkontroll och riskhantering som regelbundet ska lämnas till Finansinspektionen och om hur informationen ska lämnas.
 - Enligt 9 kap. 24 § i KIL får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om operativa risker som avses i 9 kap. 16 § i lagen.
 - Enligt 18 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska centralinstitutet uppfylla de krav som i 7–9 kap. i kreditinstitutslagen ställs på en finansiell företagsgrupps moderföretag. Enligt 9 kap. 1 § 3 mom. i KIL ska vad som föreskrivs om kreditinstitut och dess riskhantering på motsvarande sätt tillämpas på moderföretaget för en finansiell företagsgrupp och de övriga företag med konsoliderad riskhantering som hör till samma företagsgrupp.
 - Enligt 5 kap. 1 § 3 mom. i lagen om placeringsfonder meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om de krav som ska ställas på de riskhanteringssystem och den övriga interna kontroll som avses i 1 mom. samt på en tillförlitlig förvaltning. Enlig paragrafens 1 mom. ska fondbolaget ha med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem.
 - Enligt 6 b kap. 2 b § 8 mom. i lagen om investeringstjänster får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om den riskhantering som avses i 1 mom. Finansinspektionen kan således ge föreskrifter om riktlinjer, processer och system för att identifiera, mäta, hantera och övervaka riskfaktorer som hänför sig till bl.a. kunder och värdepappersföretaget. Enligt 19 § 1 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet ha en förvaltning som möjliggör effektiv riskhantering samt med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem. Enligt paragrafens 3 mom. kan Finansinspektionen utfärda de närmare föreskrifter om organisering av verksamheten som behövs för genomförande av betaltjänstdirektivet.
 - Enligt 19 a § 1 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet inrätta ett tillräckligt riskhanteringssystem för att hantera operativa risker och säkerhetsrisker. Enligt paragrafens 3 mom. får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i det ovan nämnda riskhanteringssystemet.
 - Enligt 19 a § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet minst årligen till Finansinspektionen lämna en bedömning av operativa risker och säkerhetsrisker i anslutning till betaltjänsterna och av tillräckligheten när det gäller deras riskhanteringsåtgärder och kontrollmekanismer. Enligt 3 paragrafen får Försäkringsinspektionen meddela föreskrifter om innehållet i bedömningen.
 - Finansinspektionen kan med stöd av 16 § 3 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat meddela närmare föreskrifter till ett konglomerats holdingsammanslutning om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas.

- Finansinspektionen kan med stöd av 3 kap. 36 § 1 mom. 1 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) meddela närmare föreskrifter om riskhanteringen enligt 3 kap. 1 § i lagen i fråga om operativa risker i en börs.

4.2 Hantering av operativ risk

- (3) En operativ risk resulterar inte alltid i en mätbar förlust. Risken kan också realiseras med fördröjning och ge utslag indirekt t.ex. genom försämrat rykte eller minskad respekt.
- (4) Det väsentliga i hanteringen av operativa risker är åtgärder för att avhjälpa observerade brister och fel i processer och i riskhanteringen samt andra riskreducerande åtgärder, t.ex. reservsystem i anslutning till personal och datateknik och tecknande av försäkringsskydd.

4.3 Uppläggning av hanteringen av operativa risker

- (5) Finansinspektionen meddelar med stöd av rätten att meddela föreskrifter enligt avsnitt 4.1 stycke 2 följande föreskrifter om uppläggningsen av riskhanteringen.

FÖRESKRIFT (styckena 6–7)

- (6) Styrelsen hos företaget under tillsyn ska godkänna principerna och förfarandena för hantering av operativa risker, vilka omfattar de metoder och processer som används för identifiering, bedömning, uppföljning och begränsning av risker. Principerna och förfarandena ska ses över med jämna mellanrum så att de speglar förändringarna i omvärlden och i affärsverksamheten hos företaget under tillsyn.
- (7) Företag under tillsyn ska i sin definition av operativ risk utgå från den egna affärsverksamheten och beakta verksamhetens särdrag. Företag under tillsyn ska förbereda sig för allvarliga, sällan förekommande riskhändelser och de ska tydligt beskriva vad de betraktar som operativa risker.) (Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)

ANVISNING (styckena 8–9)

- (8) Finansinspektionen rekommenderar att den verkställande ledningen hos företaget under tillsyn sörjer för att principerna för hantering av operativa risker omsätts i praktiken i företagets samtliga verksamheter och i alla koncernföretag. Dessutom ska det säkerställas att de anställda identifierar de operativa riskerna i den egna verksamheten och känner till förfarandena för att hantera dessa risker.
- (9) Finansinspektionen rekommenderar att styrelsen hos företaget under tillsyn säkerställer att hanteringen av operativa risker regelbundet är föremål för en effektiv och täckande internrevision.

4.4 Identifiering och bedömning av operativa risker

- (10) Finansinspektionen meddelar med stöd av rätten att meddela föreskrifter enligt avsnitt 4.1 stycke 2 följande föreskrifter om uppläggningsen av riskhanteringen.

FÖRESKRIFT (styckena 11–15)

- (11) Företag under tillsyn ska identifiera de operativa riskerna relaterade till alla sina viktigaste produkter, tjänster, funktioner, processer och system, vilka kan ha en väsentlig inverkan på måluppfyllelsen för verksamheten.
- (12) Företag under tillsyn ska bedöma riskerna i nya produkter och tjänster innan de tas i bruk. Motsvarande bedömning ska också göras när en ny tjänstemodell introduceras, såvida produkter och tjänster har kombinerats på nytt sätt, om inte företaget under tillsyn bedömer att de tidigare bedömningarna fångar upp riskerna i den nya tjänstemodellen.
- (13) I den fortlöpande riskbedömningen ska sannolikheten för att riskerna förverkligas och effekterna av en skada bedömas. I planeringen av riskhanteringen ska företaget under tillsyn fastställa nödvändiga riskreduceringsmetoder och övriga korrigerande åtgärder som verksamheten kräver.
- (14) Företag under tillsyn ska fatta beslut om den godtagbara nivån på risktagandet för de viktigaste funktionerna och sätta upp limiter eller andra gränser för de viktigaste riskerna.
- (15) Företag under tillsyn ska ta fram alternativa scenarier som ska beakta effekterna av en lamslagning av åtminstone de viktigaste processerna, systemen och personerna, samt av externa faktorer.

ANVISNING (styckena 16–22)

- (16) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn i fråga om de viktigaste identifierade operativa riskerna bedömer hur riskerna ska övervakas, om riskerna kan bäras som sådana eller om riskerna behöver reduceras eller om den verksamheten som orsakar operativa risker helt bör avvecklas.
- (17) Finansinspektionen rekommenderar att skadliga interna och externa faktorer analyseras i riskbedömningen. Exempel på interna faktorer är företagets juridiska struktur, organisationsförändringar, komplexiteten av produkter och tjänster, de anställdas kompetens, personalomsättningen och läget vad gäller IT-systemen. Externa faktorer är exempelvis tekniska framsteg och internationalisering.
- (18) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn strävar efter att införa proaktiva rutiner och mått för identifiering av operativa risker. För detta ändamål kan exempelvis användas forbundna självvärderingar som utförs av organisationen i företaget under tillsyn, statistik om skador relaterade till riskerna, användning av kritiska variabler (KRI) som beskriver verksamheten och genomgång av skador som drabbat företaget självt eller någon kollegial grupp.
- (19) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn tecknar en försäkring i händelse av ekonomiska effekter av operativa risker. Den verkställande ledningen bör sörja för att försäkringskyddet och kostnaderna för försäkringen ses över regelbundet med beaktande av förändringar i företagets verksamhet. Dessutom bör motpartsriskerna på grund av försäkringsavtal och avtalsbolagets solvens bedömas.
- (20) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn inför rutiner för godkännande av nya produkter och tjänster.
- (21) Finansinspektionen rekommenderar att godkännandeprocessen för en ny produkt eller tjänst innehåller åtminstone följande uppgifter:
- beskrivning av produkten eller tjänsten

- bedömning av produktens eller tjänstens överensstämmelse med verksamhetsstrategin
 - geografiskt marknadsområde eller målgrupp
 - riskkartläggningar (bedömning av vilka risker som är förknippade med produkten eller tjänsten)
 - beskrivning av hur internkontrollen och riskhanteringen av en ny produkt eller tjänst är organiserad
 - genomgång av de processer som hänför sig till produkten eller tjänsten (exempelvis offertskedet, kundkontroll, försäljning, produktion, clearing och betalningar)
 - juridiska frågor och avtalsbefogenheter
 - beskrivning av IT-systemen, informationssäkerheten och tjänsternas kontinuitet
 - kraven från den externa och interna redovisningen
 - beskrivning av prissättning, eventuella värderingar och användning av prissättningsmodeller
 - bedömning av effekterna på lönsamhet och kapitaltäckning
 - beräknade skatteeffekter
 - beskrivning av den utbildning och vägledning som behövs.
- (22) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn presenterar en viktig ny produkt eller tjänst för Finansinspektionen i god tid innan den introduceras.

4.5 Övervakning av operativa risker och rapportering av skador

- (23) Kapitel 8 innehåller anvisningar om den anmälan som ska lämnas till Finansinspektionen om störningar och fel i verksamheten samt om den årsanmälan som ska lämnas om viktiga förlusthändelser på grund av operativa risker.
- (24) Med stöd av rätten att meddela föreskrifter enligt avsnitt 4.1 stycke 2 meddelar Finansinspektionen följande föreskrifter om uppläggningsen av riskhanteringen.

FÖRESKRIFT (styckena 25–26)

- (25) Företag under tillsyn ska regelbundet bedöma de operativa riskernas art och sannolikheten för att de realiserar samt övervaka realiserade förluster och deras storlek. Företag under tillsyn ska reda ut de bidragande faktorerna och konsekvenserna av en skadehändelse.
- (26) Styrelsen och den verkställande ledningen i företaget under tillsyn ska informeras om de viktigaste operativa riskerna inom företagets olika affärsområden. Som en del av uppläggningsen av internkontrollen ska styrelsen regelbundet få rapporter om de viktigaste operativa riskerna och skadehändelserna.

ANVISNING (styckena 27–30)

- (27) Finansinspektionen rekommenderar att rapporterna innehåller till exempel en beskrivning av händelsen, orsakerna till händelsen, uppskattning av direkta och indirekta kostnader och åtgärder för att förebygga liknande skador. Dessutom rekommenderas att uppgifter lämnas om vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av skadan, vem som ansvarar för dem och tidtabellen för korrigerande åtgärder.

- (28) Finansinspektionen rekommenderar att den verkställande ledningen regelbundet bedömer rutinernas och rapporteringssystemens tidsenlighet, riktighet och relevans. Rapporternas innehåll och utförlighet, rapporternas sändlista och rapporteringsfrekvens ska regelbundet ses över.
- (29) För att säkerställa en tillfredsställande övervakning och rapportering rekommenderar Finansinspektionen att det fastställs en övre gräns i euro för rapportering av transaktioner. Även små skador och s.k. nära ögat-situationer ska rapporteras, om de är av principiell betydelse för riskhanteringsfunktionen.
- (30) Finansinspektionen rekommenderar att övervakningen av förluster på grund av operativa risker läggs upp enligt följande tabell, såvida inte annat följer av de europeiska tillsynsmyndigheternas föreskrifter.

Förlusttyp	Exempel
Interna oegentligheter	förskingring, bedrägeri, tagande av muta, värdepappersmarknadsbrott eller -förseelse, skadegörelse, avsaknad av befogenheter (eller över-skridande av dem), missbruk av kunduppgifter, avsiktlig felrapportering av positioner, yppande av affärshemlighet, utpressning
Extern brottslighet	stöld, rån, bedrägeri (t.ex. med betalningsmedel), förfalskning, penningtvätt, intrång i datasystem, spridning av skadliga program, överbelastningsattack mot datasystem, bombhot, hot mot personalen, utpressning
Arbetsmiljö och arbetarskydd	brott mot arbetsavtalslagen (bl.a. arbetstid, arbetarskydd), ersättningsanspråk med anledning av diskriminering, löne-, ersättnings- eller uppsägningstvister, arbetsmarknadskonflikter
Förluster på grund av affärspraxis	marknadsföring och tillhandahållande av tjänster som strider mot lag och god sed eller annars är vilseledande, missbruk av konfidentiella kunduppgifter (t.ex. för marknadsföring), försummelse av informations-skyldigheten gentemot en kund, försummelse av tystnadsplikten, försummelse av utredningsplikten, uppdragsutförande som strider mot bestämmelserna, regelvidrig hantering av kundmedel, värdepappersmarknadsbrott eller -förseelse, penningtvätt
Egendomsskada	eldsvåda, vattenskada, översvämning
Störningar och avbrott i IT-system	programfel, störning i datakommunikationen, driftsavbrott, apparathaveri, elavbrott, störning hos en extern tjänstproducent
Processproblem	rapporteringsfel, fel i kunduppgifterna, inmatningsfel i IT-systemet, pris-sättningsfel, ogiltigt avtal, bristfällig dokumentation, försvunna dokument, brister i säkerhetshanteringen, misslyckat utförande av kunduppdrag, störning i utlagd verksamhet, tvist med utomstående leverantör, redovisningsfel

5 Delområden i hanteringen av operativa risker

5.1 Tillämpningsområde och rätt att meddela föreskrifter) (Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)

- (1) Detta kapitel 5 tillämpas på företag under tillsyn. Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter grundar sig på följande bestämmelser:
- 18 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008), som föreskriver att Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilken information om tillsynsobjekts internkontroll och riskhantering som regelbundet ska lämnas till Finansinspektionen och om hur informationen ska lämnas.
 - Enligt 9 kap. 24 § i KIL får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om operativa risker som avses i 9 kap. 16 § i lagen.
 - Enligt 18 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska centralinstitutet uppfylla de krav som i 7–9 kap. i kreditinstitutslagen ställs på en finansiell företagsgrupps moderföretag. Enligt 9 kap. 1 § 3 mom. i KIL ska vad som föreskrivs om kreditinstitut och dess riskhantering på motsvarande sätt tillämpas på moderföretaget för en finansiell företagsgrupp och de övriga företag med konsoliderad riskhantering som hör till samma företagsgrupp.
 - Enligt 5 kap. 1 § 3 mom. i lagen om placeringsfonder meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om de krav som ska ställas på de riskhanteringssystem och den övriga interna kontroll som avses i 1 mom. samt på en tillförlitlig förvaltning. Enlig paragrafens 1 mom. ska fondbolaget ha med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem.
 - Enligt 6 b kap. 2 b § 8 mom. i lagen om investeringstjänster får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om den riskhantering som avses i 1 mom. Finansinspektionen kan således ge föreskrifter om riktlinjer, processer och system för att identifiera, mäta, hantera och övervaka riskfaktorer som hänför sig till bl.a. kunder och värdepappersföretaget. Enligt 19 § 1 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet ha en förvaltning som möjliggör effektiv riskhantering samt med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem. Enligt paragrafens 3 mom. kan Finansinspektionen utfärda de närmare föreskrifter om organisering av verksamheten som behövs för genomförande av betaltjänstdirektivet.
 - Enligt 19 a § 1 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet inrätta ett tillräckligt riskhanteringssystem för att hantera operativa risker och säkerhetsrisker. Enligt paragrafens 3 mom. får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i det ovan nämnda riskhanteringssystemet.
 - Enligt 19 a § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet minst årligen till Finansinspektionen lämna en bedömning av operativa risker och säkerhetsrisker i anslutning till betaltjänsterna och av tillräckligheten när det gäller deras riskhanteringsåtgärder och kontrollmekanismer. Enligt 3 paragrafen får Försäkringsinspektionen meddela föreskrifter om innehållet i bedömningen.
 - Finansinspektionen kan med stöd av 16 § 3 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat meddela närmare föreskrifter till ett konglomerats holdingsammanslutning om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas.
 - Finansinspektionen kan med stöd av 3 kap. 36 § 1 mom. 1 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) meddela närmare föreskrifter om riskhanteringen enligt 3 kap. 1 § i lagen i fråga om operativa risker i en börs.

5.2 Processer

- (2) Med *process* avses i detta kapitel en helhet av verksamheter och resurser som skapats i syfte att framställa en viss tjänst eller produkt. I hanteringen av processerna ingår aspekter som gäller kundtillfredsställelse, effektivitet, lönsamhet och verksamhetens tillförlitlighet och kvalitet. Kartläggning av de operativa risker som hänför sig till olika processfaser hjälper företaget under tillsyn att identifiera och reducera de operativa riskerna.
- (3) Med stöd av avsnitt 5.1 stycke 2 om rätten att meddela föreskrifter meddelar Finansinspektionen följande föreskrift om uppläggningsen av riskhanteringen.

FÖRESKRIFT (stycke 4)

- (4) Företag under tillsyn ska identifiera de processer som är viktigast för verksamheten. Kontroller ska byggas in i de olika faserna av processerna och kvaliteten på dem ska utvärderas regelbundet, särskilt när verksamhetens omfattning eller innehåll förändras eller processerna ändras.

ANVISNING (styckena 5–7)

- (5) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn lägger särskild vikt vid gränssnitten mellan olika organisatoriska enheter och företag, eventuella avbrott i processerna, gränsöverskridande verksamhet och betalningsrörelse.
- (6) Finansinspektionen rekommenderar att de processer som är viktigast för verksamheten skriftligen dokumenteras så enhetligt som möjligt med beskrivningar av de uppgifter som hänför sig till processen, processens olika faser och deras ömsesidiga beroenden och riskställen. Vidare ska data- och materialflöden, rapportering och processens intressegrupper och informationssystem dokumenteras. Särskild vikt ska fästas vid dokumentationen av och rutinerna för hantering av stora transaktionsvolymerna. Processbeskrivningarna ska uppdateras regelbundet.
- (7) Finansinspektionen rekommenderar att så samordnade principer som möjligt tillämpas vid genomförandet av olika projekt. För viktiga projekt ska riskbedömningar göras på förhand.

5.3 Legal risk

- (8) Legal risk kan uppstå på grund av externa faktorer såsom förändringar i omvärlden men också på grund av företagets egen verksamhet. Legal risker kan ingå i all affärsverksamhet. I tolkningen, räckvidden och giltigheten av de regelverk och föreskrifter som gäller verksamheten i företag under tillsyn ingår osäkerhetsfaktorer som kan leda till betydande förluster och som kan inverka på företagets juridiska ansvar och eventuella ersättningskyldighet.
- (9) Tvister om avtalens giltighet och innehåll kan inverka negativt på verksamheten i företaget under tillsyn. Det kan innebära risk för förlust att lösgöra sig från ogynnsamma avtal och att ingå ersättande avtal. Detta gäller särskilt avtal med standardvillkor. Också dokument som företaget under tillsyn har offentliggjort, exempelvis broschyrer och reklam, kan vara förknippade med risk för skadeersättning eller försämrat rykte och minskad respekt.
- (10) Med stöd av avsnitt 5.1 stycke 2 om rätten att meddela föreskrifter meddelar Finansinspektionen följande föreskrift om uppläggningsen av riskhanteringen.

FÖRESKRIFT (stycke 11)

- (11) Styrelsen i företaget under tillsyn ska identifiera de viktigaste legala riskerna i verksamheten och säkerställa att hanteringen av legala risker är upplagd på ett tillfredsställande sätt.

ANVISNING (styckena 12–16)

- (12) Finansinspektionen rekommenderar att den verkställande ledningen i företaget under tillsyn lägger upp rutiner för hantering av den legala risken och tilldelar tillräckligt med resurser för identifiering, övervakning och reducering av riskerna inom olika affärsområden.
- (13) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn ser till att de har den sakkunskap som behövs för hantering av legala risker vid ingående av avtal och andra rättshandlingar. Företag under tillsyn ska se till att den som företräder avtalsparten har rätt att underteckna avtalet.
- (14) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn arkiverar avtalsdokumentationen på lämpligt sätt och följer upp avtalens giltighet och eventuella meningsskiljaktigheter eller tvister om tolkningen av dem.
- (15) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn bevakar förändringar av såväl lagstiftning som internationella regelverk för att på förhand kunna förbereda sig för de krav som nya lagar och föreskrifter ställer. Företag under tillsyn ska känna till rättspraxisen inom den egna branschen.
- (16) Finansinspektionen rekommenderar att finans- och försäkringskonglomeratets moderbolag sörjer för att samtliga företag som hör till konglomeratet har tillräcklig sakkunskap om de bestämmelser och föreskrifter som gäller för båda sektorerna. Företag under tillsyn med verksamhet i flera stater ska beakta att viktiga rättsprinciper och rättspraxis kan variera betydligt mellan olika stater.

5.4 Personal

- (17) Med stöd av avsnitt 5.1 stycke 2 om rätten att meddela föreskrifter meddelar Finansinspektionen följande föreskrift om uppläggningsen av riskhanteringen.

FÖRESKRIFT (styckena 18–21)

- (18) Företag under tillsyn ska se till att de anställda och personer som rekryteras till företaget har tillräcklig kompetens i förhållande till arbetsuppgifterna och företagets storlek samt till verksamhetens art och omfattning.
- (19) Företag under tillsyn ska lägga upp rutiner för att säkerställa att de anställda kontinuerligt uppfyller kompetenskraven, dvs. har formell kompetens och tillräcklig utbildning och erfarenhet. Särskild vikt ska fästas vid de nyanställdas anseende och bakgrund.
- (20) Den verkställande ledningen i företag under tillsyn ska se till att det finns tillräckligt med personal för att klara av uppgifterna. För att säkerställa affärsverksamhetens kontinuitet ska särskilt personer i nyckelställning ha ersättare i händelse av att anställningsförhållandet plötsligt upphör eller avbryts.
- (21) Företag under tillsyn ska genom att lägga upp nödvändiga rutiner säkerställa att företagets anställda inte yppar detaljer om ekonomisk ställning, privata förhållanden eller affärs- eller yrkeshemligheter

Föreskrifter och anvisningar /

Utfärdade: 4.11.2014
Gäller från: 1.2.2015 tills vidare

20 (37)

som gäller en kund eller en annan person som är förknippad med verksamheten i företaget. Yppande av dessa detaljer kan ske enbart då de i lag stadgade förutsättningarna uppfylls.

6 Betalningssystem och betalningsförmedling

6.1 Tillämpningsområde och rätt att meddela föreskrifter) (Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)

(1) Detta kapitel 6 tillämpas på följande samfund och personer:

- Kreditinstitut som tillhandahåller betaltjänster
- Betalningsinstitut
- Personer som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation
- Kreditinstitut
- Kreditinstituts och värdepappersföretags holdingföretag
- Centralinstitut för sammanslutningar av inlåningsbanker

(2) Finansinspektionens rätt att utfärda föreskrifter grundar sig på följande bestämmelser:

- 18 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008), som föreskriver att Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilken information om tillsynsobjekts internkontroll och riskhantering som regelbundet ska lämnas till Finansinspektionen och om hur informationen ska lämnas.
- Enligt 9 kap. 24 § i KIL får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om operativa risker som avses i 9 kap. 16 § i lagen.
- Enligt 18 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska centralinstitutet uppfylla de krav som i 7–9 kap. i kreditinstitutslagen ställs på en finansiell företagsgrupps moderföretag. Enligt 9 kap. 1 § 3 mom. i KIL ska vad som föreskrivs om kreditinstitut och dess riskhantering på motsvarande sätt tillämpas på moderföretaget för en finansiell företagsgrupp och de övriga företag med konsoliderad riskhantering som hör till samma företagsgrupp.
- Enligt 5 kap. 1 § 3 mom. i lagen om placeringsfonder meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om de krav som ska ställas på de riskhanteringssystem och den övriga interna kontroll som avses i 1 mom. samt på en tillförlitlig förvaltning. Enlig paragrafens 1 mom. ska fondbolaget ha med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem.
- Enligt 6 b kap. 2 b § 8 mom. i lagen om investeringstjänster får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om den riskhantering som avses i 1 mom. Finansinspektionen kan således ge föreskrifter om riktlinjer, processer och system för att identifiera, mäta, hantera och övervaka riskfaktorer som hänför sig till bl.a. kunder och värdepappersföretaget. Enligt 19 § 1 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet ha en förvaltning som möjliggör effektiv riskhantering samt med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem. Enligt paragrafens 3 mom. kan Finansinspektionen utfärda de närmare föreskrifter om organisering av verksamheten som behövs för genomförande av betaltjänstdirektivet.
- Enligt 19 a § 1 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet inrätta ett tillräckligt riskhanteringssystem för att hantera operativa risker och säkerhetsrisker. Enligt paragrafens 3 mom. får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i det ovan nämnda riskhanteringssystemet.

- Enligt 19 a § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet minst årligen till Finansinspektionen lämna en bedömning av operativa risker och säkerhetsrisker i anslutning till betaltjänsterna och av tillräckligheten när det gäller deras riskhanteringsåtgärder och kontrollmekanismer. Enligt 3 paragrafen får Försäkringsinspektionen meddela föreskrifter om innehållet i bedömningen.
- Finansinspektionen kan med stöd av 16 § 3 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat meddela närmare föreskrifter till ett konglomerats holdingsammanslutning om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas.
- Finansinspektionen kan med stöd av 3 kap. 36 § 1 mom. 1 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) meddela närmare föreskrifter om riskhanteringen enligt 3 kap. 1 § i lagen i fråga om operativa risker i en börs.

6.2 Betalningssystem och betalningsförmedling

- (3) Enligt 9 kap. 16 § 2 mom. i KIL ska ett kreditinstitut ha adekvata, trygga och funktionssäkra betalningsdatasystem, värdepapperssystem och andra datasystem.
- (4) Enligt 19 a och 19 b § i lagen om betalningsinstitut ska tillsynsobjekt som tillhandahåller betaltjänster och personer som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation ha tillräckliga riskhanteringssystem för att hantera operativa risker och säkerhetsrisker i anslutning till de betaltjänster som de tillhandahåller samt för uppföljning och rapportering av incidenter och svikliga förfaranden. *(Utfärdats 29.1.2018, gäller från 1.3.2018)*
- (5) Med betalningssystem avses i regel ett system, där
 - överenskomna betalningsmedel används
 - deltagarna är kreditinstitut, betalningsinstitut och clearingorganisationer
 - deltagarna kommer överens om olika betalningsförmedlings- och riskhanteringsrutiner
 - det är möjligt att förmedla transaktioner från betalaren till mottagaren.
- (6) Clearingsystemet fungerar som förmedlare av betalningstransaktioner i överföringen av medel mellan banker och kan också tillhandahålla tjänster för clearing av betalningstransaktioner.
- (7) Med betalningsmedel avses betalkort, annat användarspecifikt instrument eller förfarande eller en kombination av dem som enligt överenskommelse mellan användaren och tjänsteleverantören får användas för att utföra betalningsorder.
- (8) Med stöd av avsnitt 6.1 stycke 2 om rätten att meddela föreskrifter meddelar Finansinspektionen följande föreskrifter.

FÖRESKRIFT (styckena 9–13)

- (9) Styrelsen i företaget under tillsyn ska godkänna principerna för betalningsförmedling för de betalnings- och clearingsystem i vilka företaget deltar och för de betaltjänster som institutet tillhandahåller för sina kunder. Betalningsförmedlingsprinciperna ska omfatta den nuvarande verksamheten och de ska ta hänsyn till den förväntade utvecklingen under de närmaste åren. Styrelsen ska ställa upp mål för verksamheten i syfte att säkerställa en effektiv, högklassig och säker betalningsförmedling och för att övervaka verksamheten. Clearingsystemen i företag under tillsyn ska också vara förenliga med dessa mål.

- (10) Den verkställande ledningen svarar för att det finns tillfredsställande kompetens, resurser och internkontroll för en effektiv och säker betalningsförmedling. Företag under tillsyn ska kartlägga riskerna med de betalningsförmedlingssystem och betaltjänster som används och regelbundet uppdatera riskkartläggningarna.
- (11) Betalningsförmedlingssystemen i företag under tillsyn ska vara välfungerande, funktionssäkra och trygga. Företag under tillsyn ska sörja för att det förekommer så få störningar och dröjsmål som möjligt i betalningsförmedlingen. Det ska finnas tillräckliga reservsystem för hantering av betalningsförmedlingen mellan bankerna.
- (12) Företag under tillsyn som tillhandahåller betaltjänster och personer som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation ska ha tillräckliga riskhanteringsmetoder i anslutning till de betaltjänster som de tillhandahåller för att hantera operativa risker och säkerhetsrisker. (Utfärdats 29.1.2018, gäller från 1.3.2018)
- (13) Företag under tillsyn som tillhandahåller betaltjänster och personer som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation ska upprätta en bedömning av operativa risker och säkerhetsrisker för betaltjänster, vilken även inkluderar en bedömning av om deras riskhanteringsåtgärder och kontrollmekanismer är tillräckliga. Bedömningen ska inlämnas till Finansinspektionen varje år enligt avsnitt 8.5. (Utfärdats 29.1.2018, gäller från 1.3.2018)

ANVISNING (styckena 14–15)

- (14) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn lämnar riskanalyser om nya tjänster, system och tekniker som hör till betalningsförmedlingen till Finansinspektionen innan de nya tjänsterna, systemen och teknikerna introduceras. Riskanalyser ska likaså lämnas in till Finansinspektionen före introduktionen av betydande ändringar i betalningsförmedlingen eller clearingsystemen.
- (15) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn underrättar Finansinspektionen på förhand om nya betaltjänster och betydande ändringar i existerande tjänster i god tid innan de introduceras.

7 Kontinuitets- och beredskapsplanering

7.1 Tillämpningsområde och rätt att meddela föreskrifter) (Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)

- (1) Avsnitt 7.2 tillämpas på företag under tillsyn. Finansinspektionens rätt att utfärda föreskrifter grundar sig på följande bestämmelser:
- 18 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008), som föreskriver att Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilken information om tillsynsobjekts internkontroll och riskhantering som regelbundet ska lämnas till Finansinspektionen och om hur informationen ska lämnas.
 - Enligt 9 kap. 24 § i KIL får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om operativa risker som avses i 9 kap. 16 § i lagen.
 - Enligt 18 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska centralinstitutet uppfylla de krav som i 7–9 kap. i kreditinstitutslagen ställs på en finansiell företagsgrupps moderföretag. Enligt 9 kap. 1 § 3 mom. i KIL ska vad som föreskrivs om kreditinstitut och dess riskhantering på motsvarande sätt tillämpas på moderföretaget för en finansiell företagsgrupp och de övriga företag med konsoliderad riskhantering som hör till samma företagsgrupp.
 - Enligt 5 kap. 1 § 3 mom. i lagen om placeringsfonder meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om de krav som ska ställas på de riskhanteringssystem och den övriga interna kontroll som avses i 1 mom. samt på en tillförlitlig förvaltning. Enlig paragrafens 1 mom. ska fondbolaget ha med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem.
 - Enligt 6 b kap. 2 b § 8 mom. i lagen om investeringstjänster får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om den riskhantering som avses i 1 mom. Finansinspektionen kan således ge föreskrifter om riktlinjer, processer och system för att identifiera, mäta, hantera och övervaka riskfaktorer som hänför sig till bl.a. kunder och värdepappersföretaget. Enligt 19 § 1 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet ha en förvaltning som möjliggör effektiv riskhantering samt med hänsyn till verksamheten tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem. Enligt paragrafens 3 mom. kan Finansinspektionen utfärda de närmare föreskrifter om organisering av verksamheten som behövs för genomförande av betaltjänstdirektivet.
 - Enligt 19 a § 1 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet inrätta ett tillräckligt riskhanteringssystem för att hantera operativa risker och säkerhetsrisker. Enligt paragrafens 3 mom. får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om innehållet i det ovan nämnda riskhanteringssystemet.
 - Enligt 19 a § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut ska betalningsinstitutet minst årligen till Finansinspektionen lämna en bedömning av operativa risker och säkerhetsrisker i anslutning till betaltjänsterna och av tillräckligheten när det gäller deras riskhanteringsåtgärder och kontrollmekanismer. Enligt 3 paragrafen får Försäkringsinspektionen meddela föreskrifter om innehållet i bedömningen.
 - Finansinspektionen kan med stöd av 16 § 3 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat meddela närmare föreskrifter till ett konglomerats holdingsammanslutning om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ska ordnas.
 - Finansinspektionen kan med stöd av 3 kap. 36 § 1 mom. 1 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) meddela närmare föreskrifter om riskhanteringen enligt 3 kap. 1 § i lagen i fråga om operativa risker i en börs.

- (2) Avsnitten 7.3 och 7.4 tillämpas på följande företag under tillsyn och EES-filialer som är skyldiga att förbereda sig för sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011)
- kreditinstitut
 - betalningsinstitut
 - värdepappersföretag (Utfärdats 29.1.2018, gäller från 1.3.2018), vilka tillhandahåller förvaring av finansiella instrument som en sidotjänst (Utfärdats XX, gäller från YY)
 - fondbolag
 - förvaltare av alternativa investeringsfonder, vilka tillhandahåller investeringstjänster
 - utländska kreditinstituts filialer i Finland
 - utländska betalningsinstituts filialer i Finland
 - utländska värdepappersföretags filialer i Finland
 - utländska fondbolags filialer i Finland
 - värdepapperscentralen
 - börsen

7.2 Kontinuitetsplanering

- (3) Med kontinuitetsplanering avses förberedelser för avbrott i affärsverksamheten så att företag under tillsyn kan fortsätta sin verksamhet och begränsa förluster i händelse av olika slag av störningar i affärsverksamheten. Störningar är till exempel skador eller avsiktliga handlingar som drabbar företagets personal, lokaler, IT-system eller datakommunikation samt vattenskador, eldsvådor och avbrott i exempelvis el-, värme- eller vattenförsörjningen. Inom ramen för kontinuitetsplaneringen upprättas kontinuitetsplaner för de viktigaste affärsverksamheterna, utifrån vilka verksamheten upprätthålls i händelse av eventuella störningar.
- (4) Med stöd av avsnitt 7.1 stycke 2 om rätten att meddela föreskrifter meddelar Finansinspektionen följande föreskrifter om kontinuitetsplaneringen.

FÖRESKRIFT (styckena 5–10)

- (5) Styrelsen i företag under tillsyn svarar för att det finns uppdaterade och tillräckliga kontinuitetsplaner för företagets centrala affärsverksamheter. Den verkställande ledningen ska fastställa ansvaret för kontinuitetsplaneringen i företag under tillsyn. Företag under tillsyn ska ha ett tydligt handlingsmönster för upprättande, underhåll och testning av kontinuitetsplaner och för uppföljning av kontinuitetsplaneringen.
- (6) Företag under tillsyn ska kartlägga och prioritera de viktigaste verksamhetsprocesserna och fastställa återställningstider för dem, dvs. det längsta tillåtna avbrottet som inte stör affärsverksamheten. För de prioriterade processerna ska alternativa handlingsmönster och återställningsrutiner läggas upp för eventuella avbrott. Extra uppmärksamhet bör ges möjligheten att återställa information som är nödvändig för att affärsverksamheten ska kunna återupptas.

- (7) Kontinuitetsplanerna i företaget under tillsyn ska grunda sig på risk- och sårbarhetsanalyser av affärsverksamheten, dvs. på en utredning om de hot, sårbarheter och risker som riktar sig mot data, system, funktioner och tjänster.
- (8) Kontinuitetsplanerna ska beakta olika hotbilder avseende affärsverksamheten och funktionernas sårbarhet. Kontinuitetsplanerna ska dimensioneras efter verksamhetens art, omfattning och komplexitet. De ska styra verksamheten och den information som ges vid olika typer av störningar.
- (9) Företag under tillsyn ska bereda sig för störningar i externa tjänsteleverantörers verksamhet. Kontinuitetsplanerna ska beskriva åtgärderna för att förebygga effekterna av störningar i externa tjänsteleverantörers verksamhet och hur företagen under tillsyn övervakar externa tjänsteleverantörers kontinuitetsplanering. I avtalen med externa tjänsteleverantörer ska företaget under tillsyn förutsätta att tjänsteleverantörerna utvärderar, uppdaterar och testar sina system i händelse av störningar.
- (10) Kontinuitetsplanerna ska revideras regelbundet och anpassas till förändringar i företagets verksamhet, tjänster eller strategier. Kontinuitetsplanerna ska testas och regelbundna övningar ordnas. Ansvariga ska utses för att övervaka uppdateringen och testningen av kontinuitetsplanerna.

7.3 Beredskap för undantagsförhållanden

- (11) Kraven på beredskap för undantagsförhållanden grundar sig på beredskapslagen och andra myndighetsdirektiv om beredskap för undantagsförhållanden. Med undantagsförhållanden avses situationer enligt 3 § i beredskapslagen. Beredskapen för undantagsförhållanden bygger på kontinuitetssystemen för normala förhållanden.
- (12) En störning under undantagsförhållanden varar i typiska fall längre än situationer för vilka det finns beredskap i kontinuitetsplanen under normala förhållanden. Hot under undantagsförhållanden är därtill i regel allvarigare än de hot för vilka kontinuitetsplaner upprättas.
- (13) Dessa anvisningar om beredskap för undantagsförhållanden kan också tillämpas på andra allvarliga störningar och kriser än undantagsförhållanden enligt beredskapslagen. Allvarliga störningar och kriser kan uppstå till exempel vid allvarliga hot mot personalens handlingsförmåga eller förstörelse av lokaler eller databehandlingsmiljön i företaget under tillsyn.
- (14) I statsrådets gällande beslut om målen med försörjningsberedskapen ställs upp allmänna mål för försörjningsberedskapen. Finansförsörjningspoolen har upprättat beredskapsanvisningar som baserar sig på frivillighet och som aktörerna inom branschen kan använda till stöd för beredskapen.

ANVISNING (styckena 15–22)

- (15) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn eller en EES-filial utifrån en riskanalys bedömer om de driftssystem som används för produktion av centrala och viktiga tjänster och den kompetens som behövs för styrning, underhåll, systemhantering och tekniskt stöd helt eller till väsentliga delar ska bevaras i Finland eller om det räcker att de kan återtas till Finland enligt förhandsplanerade rutiner.
- (16) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn sörjer för reservsystem som säkerställer betalningsförmedlingen mellan bankerna, clearing, avveckling och förvaring av värdepapper och utbe-

talningar av pensioner och andra återkommande betalningar också när kritiska system för dessa funktioner inte är tillgängliga i eller utanför Finland. Företag under tillsyn ska även säkerställa en välfungerande infrastruktur för kortbetalningar och kortautentisering i Finland.

- (17) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn ser till att inte hela systemet lamlås om en enskild funktion slås ut eller de IT-system eller datakommunikationssystem som behövs för produktion av viktiga tjänster skadas. Företag under tillsyn bör lägga upp reservsystem för att förbereda sig för störningar i internationella och nationella datakommunikationer.
- (18) Finansinspektionen rekommenderar att IT-system och datalager som behövs för produktion av viktiga tjänster sprids geografiskt till minst två platser med olika riskprofiler. Viktiga uppgifter och funktioner kan överföras till EU-området förutsatt att deras lagenlighet, säkerhet och användbarhet för uppfyllande av servicemålen i denna anvisning har tryggats.
- (19) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn sörjer för tillgången till de viktigaste uppgifterna för produktion av tjänsterna så att uppgifter som är väsentliga för verksamhetens kontinuitet kan återställas, om de egentliga databehandlingscentralerna eller information och säkerhetskopior i dem förstörs. Sådana basfakta är åtminstone basfakta om kunder och kundavtal (bl.a. personuppgifter) och uppgifter om kundernas tillgångar och skulder. Återställningen av data från särskild säkerhetskopia till allmänt läsbart elektroniskt format ska testas.
- (20) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn också utsträcker beredskapen till utlagda verksamheter i den omfattning som krävs för att trygga de kärnfunktioner och kärntjänster som ska upprätthållas under undantagsförhållanden. Beredskapskraven bör beaktas när uppdragsavtal upprättas. De beredskapsskyldiga enligt beredskapslagen ska bedöma tjänsteleverantörens beredskap och sörja för att den motsvarar kraven. De beredskapsskyldiga ska bedöma tjänsteleverantörens beredskap till exempel genom att hålla gemensamma beredskapsövningar med leverantören.
- (21) Finansinspektionen rekommenderar att de beredskapsskyldiga säkerställer att de har tillräckliga resurser och kapacitet för att upprätthålla verksamheten under undantagsförhållanden och vid allvarliga störningar. Tillgången till personresurser och reservlokaler ska också planeras i förväg. Tillgången till resurser bör säkerställas genom förhandsåtgärder för sådana situationer då en stor del av personalen inte är tillgänglig, en del av de viktigaste lokalerna, utrustning och system har förstörts eller annars inte finns tillgängliga eller verksamheten har lamslagits inom ett brett område.
- (22) Finansinspektionen rekommenderar att de beredskapsskyldiga företag under tillsyn sörjer för myndighetsrapporteringen även under undantagsförhållanden.

7.4 Beredskapsplan

- (23) Med beredskapsplan avses en förhandsbeskrivning av de åtgärder som de beredskapsskyldiga vidtar för att säkerställa kontinuiteten i verksamheten vid allvarliga störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Beredskapsplanen kan ingå i kontinuitetsplanen, förutsatt att den i tillräcklig mån beaktar behoven av beredskap för undantagsförhållanden.

ANVISNING (styckena 24–26)

- (24) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn har en beredskapsplan som uppdateras regelbundet. De beredskapsskyldiga företagen under tillsyn ska testa och regelbundet öva beredskapsplanen självständigt och tillsammans med andra marknadsaktörer.

Föreskrifter och anvisningar /

Utfärdade: 4.11.2014
Gäller från: 1.2.2015 tills vidare

28 (37)

- (25) Finansinspektionen rekommenderar att företag under tillsyn utser en eller flera personer som är ansvariga för att uppdatera och ge information om beredskapsplanen.
- (26) I JMf 2025/71 ställs minimikrav på kreditinstitut. Finansinspektionen rekommenderar att även andra företag under tillsyn som uppräknas i avsnitt 7.1 stycke 3 följer förordningen till nedan nämnda delar: *(Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)*
- Beredskapsplaneringen grundar sig på en riskbedömning som behandlar minst de hot som uppräknas i förordningen
 - beredskapsplanen beskriver hur företag under tillsyn på förhand förbereder sig för de risker som behandlas i riskbedömningen
 - beredskapsplanen innehåller en redogörelse för hur företag under tillsyn har planerat sin verksamhet i Finland åtminstone till de delar som uppräknas i förordningen.
 - företag under tillsyn beskriver vilka förmågor och tjänster som det säkerställer i situationer enligt riskbedömningen.

8 Rapportering till Finansinspektionen

8.1 Tillämpningsområde (*Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026*)

(1) Avsnitt 8.2 tillämpas på företag under tillsyn samt på personer som utan auktorisation tillhandahåller betaltjänster. Avsnitt 8.3 tillämpas på följande företag och personer:

- Kreditinstitut som tillhandahåller betaltjänster
- Betalningsinstitut
- Personer som utan auktorisation tillhandahåller betaltjänster

8.2 Störningar, fel och förluster i verksamheten (*Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026*)

8.2.1 Anmälan om störningar och fel i verksamheten

ANVISNING (styckena 2–5)

- (2) Företag under tillsyn lämnar incidentrapporter enligt DORA-förordningen, men därtill rekommenderar Finansinspektionen att alla aktörer enligt avsnitt 1.1 utan dröjsmål underrättar Finansinspektionen också om sådana störningar och fel som skadar eller äventyrar deras förmåga att fortsätta sin affärsverksamhet eller att ansvara för sina åtaganden.
- (3) Finansinspektionen rekommenderar också att aktören underrättar dataombudsmannens byrå om de anmälningar som den gör med stöd av dataskyddsförordningen till Finansinspektionen.
- (4) Anmälan till Finansinspektionen ersätter inte aktörernas skyldighet att rapportera om att uppgifter avslöjats för utomstående även enligt rapporteringsskyldigheten i dataskyddsförordningen. (Utfärdats 23.9.2019, gäller från 1.1.2020)
- (5) Störnings- och dataskyddanmälningar ska inlämnas enligt de instruktioner som finns på Finansinspektionens webbplats.

8.2.2 Årsanmälan om förlust som orsakas av operativa risker

- (6) Enligt 18 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008) får Finansinspektionen meddela föreskrifter om vilken information om tillsynsobjektens internkontroll och riskhantering som regelbundet ska lämnas till Finansinspektionen och om hur informationen ska lämnas.
- (7) Förlust som orsakas av operativ risk ska anmälas till Finansinspektionen utifrån den interna rapporteringen av förlustuppgifter i företaget under tillsyn. Anvisningar om rapporteringen av skadefall som orsakas av operativ risk ges i avsnitt 4.5.

FÖRESKRIFT (styckena 8–12)

- (8) Företag under tillsyn ska lämna in en årsanmälan om förluster orsakade av operativa risker som upptäckts under föregående år till Finansinspektionen senast den 28 februari.

- (9) Årsanmälan ska göras om de fem största förlusthändelserna i euro som orsakats av operativ risk under ett kalenderår. I anmälan behöver emellertid inte skador som är mindre än tio tusen (10 000) euro uppräknas.
- (10) Anmälan ska innehålla åtminstone uppgifter och förlusthändelser:
- beskrivning av händelsen och typ av skada enligt klassificeringen i avsnitt 4.5
 - redogörelse för åtgärder som vidtagits på grund av händelsen
 - redogörelse för förlustbeloppet och försäkringsersättningar eller andra återbetalningar.
- (11) Årsanmälan ska inlämnas på den blankettmall och enligt de instruktioner som finns tillgängliga på Finansinspektionens webbplats. (Utfärdats 01.12.2022, gäller från 1.1.2023)
- (12) Företag under tillsyn ska lämna in en årsanmälan även i det fallet att det inte har en enda förlusthändelse som överstiger anmälningströskeln. (Utfärdats 23.09.2019, gäller från 1.1.2020)

ANVISNING (stycke 13)

- (13) Finansinspektionen rekommenderar att centralinstitutet för en sammanslutning av inlåningsbanker lämnar in en anmälan om förluster som drabbat företag under tillsyn inom sammanslutningen till Finansinspektionen. Rekommendationen innebär att flera rapporter lämnas in samtidigt, inte enbart en gemensam rapport: rekommendationen ersätter inte den tillsynsspecifika rapporteringskyldigheten.

8.3 Betaltjänster

8.3.1 Årlig bedömning av de operativa riskerna och säkerhetsriskerna som gäller betaltjänster (Utfärdats 29.1.2018, gäller från 1.3.2018)

- (14) Enligt 19 a § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut ska personer som tillhandahåller betaltjänster med stöd av ett undantag enligt 7 § och sådana leverantörer av kontoinformationstjänster som avses i 7 b § årligen lämna Finansinspektionen en bedömning av operativa risker och säkerhetsrisker i anslutning till de betaltjänster som de tillhandahåller och av tillräckligheten när det gäller deras riskhanteringsåtgärder och kontrollmekanismer.
- (15) Det som konstateras i stycke 14 gäller med stöd av 9 kap. 16 § 4 mom. i KIL även kreditinstitut som tillhandahåller betaltjänster.
- (16) Finansinspektionen får med stöd av 19 a § 3 mom. meddela närmare föreskrifter om den bedömning som avses i 2 mom.

FÖRESKRIFT (stycke 17)

- (17) Företag under tillsyn som tillhandahåller betaltjänster och en person som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation ska lämna in en bedömning av de operativa riskerna och säkerhetsriskerna samt av riskhanteringsåtgärderna till Finansinspektionen varje år. En fritt formulerad riskbedömning ska inlämnas senast den 28 februari enligt de instruktioner som finns tillgängliga på Finansinspektionens webbplats. (Utfärdats 01.12.2022, gäller från 1.1.2023)

ANVISNING (stycke 18)

- (18) I bedömningen ska de operativa riskerna och säkerhetsriskerna preciseras för varje betaltjänst som tillhandahålls. Finansinspektionen rekommenderar att det till bedömningen fogas en riskkartläggning för varje betaltjänst, uppgifter om observerade riskhändelser och en översikt av utvecklingsarbetet, -situationen och -målen som berör tjänster och system i anslutning till ärendet både med tanke på systemen och riskhanteringen. *(Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026)*

8.3.2 Statistiska uppgifter om svikliga förfaranden i anslutning till betaltjänster som ska inlämnas till Finansinspektionen

- (19) Enligt 19 b § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut ska personer som tillhandahåller betaltjänster med stöd av ett undantag enligt 7 § och sådana leverantörer av kontoinformationstjänster som avses i 7 b § minst en gång per år lämna Finansinspektionen statistiska uppgifter om svikliga förfaranden i samband med betalningsinstrument.
- (20) Med stöd av 9 kap. 16 § 4 mom. i KIL gäller skyldigheten även kreditinstitut som tillhandahåller betaltjänster.

ANVISNING (stycke 21)

- (21) I det här kapitlet meddelar aktörerna statistiska uppgifter om svikliga förfaranden i anslutning till betalinstrument till Finlands Bank på det sätt som banken fastställer. Finansinspektionen får statistiska uppgifter om svikliga förfaranden i anslutning till betalinstrument som är nödvändiga med tanke på tillsynen från Finlands Bank.

9 Upphävda föreskrifter och anvisningar

När dessa föreskrifter och anvisningar träder i kraft upphävs följande standarder som Finansinspektionen utgivit:

- Finansinspektionens standard 4.4b Hantering av operativa risker
- Finansinspektionens standard RA4.2 Rapportering av händelser relaterade till operativa risker
- Finansinspektionens standard 6.1 Verksamhet som bedrivs av betalningsinstitut och personer som utan auktorisation tillhandahåller betaltjänster, avsnitt 9.7 Hantering av operativa risker
- Finansinspektionens standard RA6.1 Verksamhet som bedrivs av betalningsinstitut och personer som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation, avsnitt 4.3.4 Rapportering av händelser som gäller operativa risker.

10 Ändringshistorik

Föreskrifterna och anvisningarna har ändrats på följande sätt efter att de trädde i kraft:

Utfärdats 21.4.2015, gäller från 1.7.2015:

- hänvisningen till Europeiska centralbankens rekommendationer för säkerhet för internetbetalningar i avsnitt 2.5 och 7 har ersatts med en hänvisning till Europeiska bankmyndighetens riktlinjer av den 19 december 2014 om säkerheten vid internetbetalningar.

Utfärdats 6.11.2017, gäller från 1.3.2018:

- till avsnitt 6.1 har det lagts till en hänvisning till Europeiska bankmyndighetens riktlinjer om IKT-riskbedömning av den 11 maj 2017, och som en följd av det har numreringen i kap. 6 ändrats.

Utfärdats 29.1.2018, gäller från 1.3.2018:

- siffrorna i avsnitten 1.1 och 8.1 har ändrats att motsvara bestämmelserna i den nya lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet
- siffrorna i avsnitten 2.1, 2.3, 2.4 och 8.1 har ändrats att motsvara bestämmelserna i den nya lagen om handel med finansiella instrument.
- avsnitt 8.1 har ändrats att motsvara bestämmelserna i lagen om investeringstjänster.
- i avsnitt 2.4 har hänvisningen till 7 kap. 23 § 1 mom. 3 punkten i lagen om

investeringstjänster strukits, eftersom Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter enligt 7 kap. 23 § 1 mom. 3 punkten i lagen om investeringstjänster har upphävts i samband med att direktivet om marknader för finansiella instrument ((EU) 65/2014, MiFID II) nationellt sattes i kraft.

- kapitel 7 och avsnitt 9.1 har ändrats att motsvara bestämmelserna i den nya lagen om betalningsinstitut, och som en följd av det har kapitlets och avsnittets numrering ändrats.
- till kapitel 7 och avsnitt 9.1 har hänvisningar till Europeiska bankmyndighetens (EBA) riktlinjer om rapporteringen av allvarliga betaltjänstincidenter samt om hanteringen av operativa risker och säkerhetsrisker lagts till, och som en följd av det har kapitlets och avsnittets numrering ändrats.
- ett nytt avsnitt 9.3 har lagts till

Utfärdats 23.9.2019, gäller från 1.1.2020:

- avsnitt 1.1 har ändrats
- avsnitten 2.1, 2.3, 2.4 och 9.1 har ändrats så att de motsvarar direktivet om säkerhet i nätverks- och informationssystem (EU) 2016/1148) och de nationella lagarna för verkställandet av det
- avsnitt 2.2 har ändrats så att det motsvarar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter
- avsnitt 2.5 har ändrats så att det lagts till en hänvisning till Europeiska bankmyndighetens riktlinjer ((EBA/GL/2018/05) om krav för rapportering av statistiska uppgifter om svikliga förfaranden enligt

artikel 96.6 i det andra betaltjänstdirektivet) avsnitt 4.3 har ändrats genom att lägga till en hänvisning till kraven på processerna för produktgodkännande enligt 7 kap. 7 § i lagen om investerings-tjänster

- avsnitt 6.2 har ändrats genom att i stycke 35 lägga till en anvisning om certifiering av nättjänsternas dataskydd
- i avsnitten 8.3 och 8.4 har numreringen korrigerats
- avsnitt 9.1 har ändrats vad gäller rapporteringen till Finansinspektionen i anslutning till rapporteringsskyldigheterna i dataskyddsförordningen och anvisningarna har specificerats vad gäller anmälningar om störningar
- avsnitt 9.2 har preciserats vad gäller anvisningarna om rapporteringen av förluster som orsakas av operativa risker
- till avsnitt 9.4 har anvisningar som gäller uppgifter om svikliga förfaranden i anslutning till betalningsinstrument lagts till
 - föreskrifter om insamling av statistik om svikliga förfaranden samt tidsfrister har lagts till
 - en hänvisning till Europeiska bankmyndighetens riktlinjer av den 18 juli 2018 om rapporteringen av statistiska uppgifter om svikliga förfaranden har lagts till
- avsnitt 9.5 om ansökan om undantag från kravet på beredskapsmekanism för PSD2-specialgränssnittet har lagts till
- en hänvisning till Europeiska bankmyndighetens riktlinjer av den 4 december för villkoren för utnyttjande av undantaget från beredskapsmekanismen

Utfärdats 16.2.2022, gäller från 1.3.2022:

- Avsnitt 2.5 har ändrats med en hänvisning till Baselkommitténs uppdaterade riktlinjer Revisions to the Principles for the Sound Management of Operational Risk
- Hänvisningen till Europeiska bankmyndighetens riktlinjer för intern styrning har uppdaterats
- Hänvisningen till Europeiska bankmyndighetens avförda riktlinjer om säkerheten vid internetbetalningar har raderats
- Avsnitt 2.5 har ändrats vad gäller Europeiska bankmyndighetens uppdaterade riktlinjer om rapportering av allvarliga incidenter
- I avsnitt 2.5 har hänvisningen till Europeiska bankmyndighetens riktlinjer för säkerhetsåtgärder för operativa risker och säkerhetsrisker för betaltjänster raderats
- I avsnitt 2.5 har en hänvisning till Europeiska bankmyndighetens riktlinjer för hantering av IKT- och säkerhetsrisker lagts till
- Kapitel 7, anvisning 14 har uppdaterats med en hänvisning till Europeiska bankmyndighetens riktlinjer för hantering av IKT- och säkerhetsrisker
- Kapitel 7, anvisning 15 har uppdaterats med en hänvisning till Europeiska bankmyndighetens riktlinjer för hantering av IKT- och säkerhetsrisker
- Kapitel 9, föreskrift 7 har uppdaterats med en hänvisning till Europeiska bankmyndighetens uppdaterade riktlinjer om rapportering av allvarliga incidenter

- Kapitel 9 har uppdaterats med en hänvisning till nya riktlinjer för rapportering om svikliga förfaranden

Utfärdats 01.12.2022, gäller från 1.1.2023:

- I avsnitt 9.1 har anvisning 8 om anmälan om störningar och fel i verksamheten uppdaterats.
- I avsnitt 9.1 har föreskrift 9 om inlämnandet av en anmälan om störningar i betaltjänsterna till Finansinspektionen uppdaterats
- I avsnitt 9.2 har anvisning 16 om inlämnandet av en årsanmälan till Finansinspektionen uppdaterats
- I avsnitt 9.3 har föreskrift 20 om inlämnandet av en årlig bedömning till Finansinspektionen uppdaterats

Utfärdats 1.2.2026, gäller från 1.6.2026:

- Avsnitten 1.1 och 1.2 har slagits samman till avsnittet tillämpningsområde
- I avsnitt 1.3 har definitionerna i stycke 6 Legala risker kompletterats. Dessutom har stycke 8 kompletterats.
- Hänvisningarna har uppdaterats i avsnitt 2.1 Lagstiftning.
 - Lag om placeringsfonder: "48/1999" -> "213/2019"
 - Statsrådets beslut: "857/2013" -> "568/2024"
 - Finansministeriets förordning om grunderna för kreditinstituts beredskapsplanering har lagts till.
- Hänvisningarna har uppdaterats i avsnitt 2.2. Europeiska unionens förordningar
 - "2016/1148" -> "2022/2555"
 - En hänvisning till DORA-förordningen har lagts till.
 - En hänvisning till förordningen om tillsynskrav för värdepappersföretag har lagts till.
 - En hänvisning till den delegerade förordningen om organisering av verksamheten på handelsplatser har lagts till.
- Hänvisningarna i avsnitt 2.3 Europeiska unionens direktiv har uppdaterats
 - 2006/73 har strukits
 - 2016/1148 har strukits
 - 2022/2555 om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå har lagts till
- Avsnitt 2.4 Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter har uppdaterats
 - Hänvisningarna till lagen om Finansinspektionen har kompletterats vad gäller kommentaren om hur informationen ska lämnas.
 - Hänvisningen till rätten att meddela föreskrifter för sammanslutningar av inlåningsbanker har uppdaterats.
 - Hänvisningen till rätten att meddela föreskrifter i lagen om investeringstjänster har uppdaterats.

- Hänvisningen till rätten att meddela föreskrifter i lagen om placeringsfonder har uppdaterats.
- Hänvisningen till rätten att meddela föreskrifter i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder har strukits.
- Hänvisningen till rätten att meddela föreskrifter i lagen om betalningsinstitut har uppdaterats.
- Hänvisningen till den upphävda anvisningen i avsnitt 2.5 har strukits.
 - Baselkommitténs “Committee on Payment and Settlement Systems” och IOSCO-kommitténs “Technical Committee” rekommendation Principles for financial market infrastructures (BIS/IOSCO april 2012)
 - CEBS oktober 2010 har strukits
 - BIS augusti 2006 har strukits
 - BIS juli 2003 har strukits
 - BIS mars 2021 har strukits
 - ESMA april 2012 har strukits
 - EBA/GL/2021/03 har strukits
 - “Joint position on Manufacturers ...” har strukits
- Hänvisningar som används i andra föreskrifter och anvisningar har lagts till avsnitt 2.5. Europeiska tillsynsmyndigheternas webbplats.
- Till kapitel 4 har det lagts till ett avsnitt 4.1 om tillämpningsområde och rätten att meddela föreskrifter.
- I avsnitt 4.2 (det gamla avsnittet 4.1 hantering av operativa risker) har stycke 3 strukits. Hänvisningarna om rätten att meddela föreskrifter har uppdaterats: stycke 3, 8 och 22 i detta dokument. Hänvisningen i stycke 9 i den gamla dokumentversionen om processen för produktgodkännande har strukits som onödig.
- Till kapitel 5 har det lagts till ett avsnitt 5.1 om tillämpningsområde och rätten att meddela föreskrifter. Hänvisningarna om rätten att meddela föreskrifter har uppdaterats: stycke 4, 11 och 18 i detta dokument.
- Kapitel 6 IT-system och informationssäkerhet har upphävts, eftersom ärendet regleras i DORA-förordningen. Kapitlens numrering har ändrats på motsvarande sätt.
- Till kapitel 6 (betalningssystem och betalningsförmedling) i detta dokument har det lagts till ett avsnitt 6.1 om tillämpningsområde och rätten att meddela föreskrifter. Hänvisningarna om rätten att meddela föreskrifter har uppdaterats: stycke 8 i detta dokument.
- Därtill har hänvisningarna i kapitel 7, styckena 14 och 15 till Europeiska bankmyndighetens föreskrifter strukits i kapitel 6 i detta dokument, eftersom de inte längre behöver anges i dessa föreskrifter och anvisningar.

Utfärdade: 4.11.2014
Gäller från: 1.2.2015 tills vidare

- Till kapitel 7 (kontinuitets- och beredskapsplanering) har det lagts till ett avsnitt 7.1 om tillämpningsområde och rätten att meddela föreskrifter. Hänvisningarna om rätten att meddela föreskrifter har uppdaterats: stycke 6 i detta dokument. Därtill har underkapitlet Regelverk strukits helt: lagtexten behöver inte upprepas i dessa föreskrifter och anvisningar.
- Det ursprungliga avsnittet 8.1 om regelverken i kontinuitets- och beredskapsplaneringen har strukits.
- I kapitel 7 och 8 har överlappningarna med DORA-förordningen strukits.
- Till kapitel 8 Rapportering till Finansinspektionen har det lagts till ett avsnitt 8.1 om tillämpningsområde och rätten att meddela föreskrifter. Avsnitt 8.1 om de rapporter som DORA-förordningen förutsätter har lagts till. Föreskrifterna i avsnitt 8.3 har ändrats till anvisningar och de har uppdaterats att motsvara anmälan av andra störningar enligt DORA.
- Till avsnitt 8.5 Årlig bedömning av de operativa riskerna och säkerhetsriskerna som gäller betaltjänster har det lagts till en anvisning, stycke 23.
- Avsnitt 8.6, där det förs fram att Finansinspektionen behöver nämnda statistiska uppgifter om svikliga förfaranden för sitt tillsynsarbete, har lagts till. Finlands Bank samlar in uppgifterna och lämnar dem till Finansinspektionen.
- Avsnitt 9.4 Rapportering av svikliga förfaranden i anslutning till betaltjänster har strukits som föråldrad.
- Avsnitt 9.5 om ansökan om undantag från kravet på beredskapsmekanism för PSD2-specialgränssnittet, där det fanns hänvisningar till Europeiska bankmyndighetens föreskrifter, har strukits, eftersom det inte behöver anges i dessa föreskrifter och anvisningar.